

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, 5 kwietnia 2023 r.

PPI-0131-428/23

Szanowny Pan
dr hab. prof. UW Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w związku z pismem z dnia 22 marca 2023 r., sygn. VII.514.3.2023.JRO, w sprawie informacji Prezesa Sądu Najwyższego, kierującego pracą Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, Pana dr. hab. Piotra Prusinowskiego z dnia 14 lutego 2023 r., skierowanej m.in. do Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W odpowiedzi na otrzymane przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wezwanie z dnia 6 marca 2023 r., wydane na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, (Dz.U. z 2019 r. poz. 2393 t.j.), w dniu 9 marca 2023 r. akta spraw o sygn.: II PO 4/19, II PO 9/20, II PO 10/20, II PO 11/20, II PO 14/20, II PO 15/20, II PO 16/20, II PO 18/20 – zostały przekazane do Trybunału Konstytucyjnego. Akta sprawy o sygn. II PO 3/19 zostały natomiast 28 października 2022 r. wypożyczone Nadzwyczajnemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu. Tym samym, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego nie znajduje się aktualnie w posiadaniu tych akt.

Mając również na względzie „precedensowy” charakter przedmiotowych spraw, zainicjowanych, w mojej opinii, wyłącznie z powodów czysto politycznych w celu naruszenia niezawisłości i niezależności niektórych sędziów Sądu Najwyższego, przeprowadzono analizę prawidłowości wyznaczania w nich składów orzekających. W pierwszej kolejności należy wyraźnie zaznaczyć, że Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przyjęła je do rozpoznania z rażącym naruszeniem prawa, tj. art. 27 § 1 pkt 2 i art. 79 ustawy o Sądzie Najwyższym w brzmieniu obowiązującym na dzień ich wyznaczania. Przepisy te jednoznacznie określały właściwość i skład sądu w sprawach w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczących sędziów Sądu Najwyższego. Izba właściwą do prowadzenia tych postępowań była Izba Dyscyplinarna, orzekająca w składzie jednego sędziego w pierwszej instancji i trzech sędziów tej izby w drugiej instancji. Także w obecnym brzmieniu ustawy o Sądzie Najwyższym Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest właściwa w sprawach tego rodzaju, gdyż zgodnie z art. 27a § 1 pkt 3 wyłączną kompetencję do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczących sędziów Sądu Najwyższego posiada Izba Odpowiedzialności Zawodowej.

Praktyka wyznaczania składów orzekających w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych była także jednoznacznie sprzeczna z Regulaminem Sądu Najwyższego w zakresie przydziału

spraw. W szczególności naruszała ona zasady kolejności wpływu i przydziału spraw sędziom według listy alfabetycznej. Przydział ten odbywał się według reguł wewnętrznie obowiązujących w tej Izbie, które pozwalały na pełną dyskrecjonalność Prezesowi Izby w zakresie przydziału spraw m.in. oznaczonych sygnaturą „PO”.

Mając na względzie formuły retoryczne stosowane przez Prezesa SN kierującego pracą Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych można jedynie dodać, że „prawo nie rodzi się z bezprawia” (*ex iniuria ius non oritur*).

Ufam, że informacje przedstawione w trybie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 t.j.) uzna Pan Rzecznik za wystarczające.

Z poważaniem

dr hab. Małgorzata Manowska

/pismo podpisano podpisem elektronicznym/